

betragtelig indsats ud over virksomheden i hjemstedskommunen. Dette vilkår indeholdes naturligt i den nu foreslåede formulering af § 4, stk. 1, hvor efter landsdelsorkestrene skal medvirke til fremme af musiklivet i landsdelen, men udtrykket har et videre sigte. Det enkelte orkestres medlemmer og dets kapelmestre vil kunne tilføre musiklivet på det lokale plan adskillig inspiration ved f. eks. fremførelse af kammermusik og populærmusik i mindre ensembler, gennem pædagogisk virksomhed eller ved andre former for formidling af kendskab til og viden om musik. Det er en kendt sag, at der allerede fra de fleste orkestre udgår sådanne musikfremmende initiativer, men det forekommer rimeligt i loven at fremholde dette som et ønske og et mål, der skal søges opnået jævnsides med orkestrenes hovedopgave, koncertvirksomheden.

Det synes også naturligt at pålægge orkestrene en vis forpligtelse til i deres repertoirevalg at tage særligt hensyn til værker af danske komponister, så meget mere som de gennem hele deres tilværelse har følt en naturlig opfordring til i et vist omfang at spille danske komponisters værker.

På lignende måde som det i teaterloven er pålagt landsdelsscenerne i deres repertoirevalg at tage hensyn til værker af danske forfattere, vil det derfor være rimeligt at fastslå en forpligtelse for landsdelsorkestrene overfor danske komponisters arbejde. En sådan forpligtelse til at fremføre ny dansk musik kan også ses som en forlængelse af den støtteordning, der gennem loven om Statens Kunstfond er indført for denne musik, og det vil i denne sammenhæng være naturligt at udtrykke en forventning om, at orkestrene også i vidt omfang i deres arbejde anvender danske dirigenter og solister.

Hidtil har det været et tilskudsvilkår, at et orkester, såfremt der i landsdelen findes en landsdelsscene, i rimeligt og kunstnerisk forsvarligt omfang dækker teatrets behov for musik. I de forløbne år har landsdelsscenernes brug af orkestrene imidlertid været stærkt faldende og er i Ålborg helt ophørt, og den betaling, som teatrene oprindeligt ydede, har i realiteten været symbolsk og betyder i dag meget lidt for orkestrenes driftsbudget. Denne udvikling skyldes i væsentlig grad, at megen teatermusik stilistisk har ændret sig, så behovet for medvirken af symfoniorkestermusikere er blevet stærkt formindsket, og hyppigt kan man anvende ensembler af anden art eller klare sig med båndindspilninger. På denne baggrund er det ikke rimeligt at opretholde samarbejdet med landsdelsscenerne som en absolut tilskudsbetingelse. At et sådant samarbejde fortsat kan ekssi-

stere, og at samarbejdsmuligheden under alle omstændigheder bør være til stede, synes dog naturligt, men dette kan ordnes aftalemæssigt teatrene og orkestrene imellem og bør kun gælde i det omfang, landsdelsscenerne i deres repertoire har brug for musik, som orkestrene efter deres instrumentale sammensætning og efter en kunstnerisk vurdering naturligt kan levere.

Derimod foreslås der indført en pligt for landsdelsorkestrene til at medvirke ved ballet- og sikdramatiske forestillinger i rimeligt og kunstnerisk forsvarligt omfang, d.v.s. rimeligt i forhold til orkestrenes primære opgave som koncertgivere og kunstnerisk forsvarligt i forhold til opgavens kvalitet. Orkestrenes medvirken på dette felt er ikke en nyskabelse. Gennem mange år har således Århus Byorkester medvirket ved Den jyske Operas forestillinger og ved balletforestillinger i Århus, og forsøgsvis har også andre orkestre været inddraget i et samarbejde med Den jyske Opera og Det kgl. Teater ved turnéforestillinger. Dette samarbejde forudsættes videreført med Det kgl. Teater og det turnerende landsteater, der omfatter Landsoperaen (tidligere Den jyske Opera), jfr. det forelagte forslag til ændring af lov om teatervirksomhed.

Derudover kan der forventes en forøgelse i almindelighed af produktioner og opførelser af ballet- og andre musikdramatiske forestillinger, og også hertil kan landsdelsorkestrenes medvirken blive nødvendig.

For Sjællands Symfoniorkester er dette ikke en ny forpligtelse, jfr. § 1, d, i lov nr. 169 af 27. maj 1964, og i samme lovs § 1, c, er der pålagt dette orkester pligt til i rimeligt og kunstnerisk forsvarligt omfang at være til rådighed for Det kgl. danske Musikkonservatorium som professionelt studieorkester i dirigentuddannelsen. Efter at samtlige konservatorier er overgået til statsdrift, og der er gennemført en samordning af den professionelle musikeruddannelse ved konservatorierne, som er i stadig udvikling og vækst, vil det være naturligt, at der etableres et så tæt samarbejde, som det er praktisk muligt mellem konservatorierne og orkesterinstitutionerne. Inden for forsvarlige rammer må samtlige landsdelsorkestre kunne forpligtes til at virke som studieorkestre for konservatorierne, der sjældent vil være i stand til at rekruttere et fuldt orkester fra sine egne studerende, et samarbejde der ikke alene kan være praktisk i dirigentuddannelsen, men f. eks. også i undervisningen i komposition.

Som tidligere nævnt anses det ikke for påkrævet at fastsætte et minimum eller et maksimum for or-